

A GYULAJI ÁLLAMI ERDŐ- ÉS VADGAZDASÁG GAZDÁLKODÁSI ÉS FEJLESZTÉSI IRÁNYELVEI

A Gyulaji Állami Erdő- és Vadgazdaság nagyobb része a Baranya-somogy-tolnai hegyhátra esik, míg a terület többi részét a Tengelici homokvidék erdőgazdasági táj alkotja. Földrajzi és termőhelyi adottságai és ebből adódóan állományviszonyai korántsem jelentenek gazdálkodási optimumot, s ez meghatározója is egyben az erdőgazdálkodás kialakítható gyakorlatának, illetve eredményeinek. Az elsődleges fatermesztési terület fafajmegoszlása: tölgy 42, cser 20, akác 16, fenyő 8, gyertyán 5 és egyéb 9%.

Az erdősítések jelentős csemeteszükségletének kielégítésére az elmúlt években az országosan is terjedő hidegágyas fenyőcsemete-nevelést vezettük be. A folyó évben indítottuk el a burkolt gyökérzetű csemetetermelést a PAPERPOT rendszerrel a nagydorogi 15 ha-os csemetektünkben. Ma a két rendszer együtt folyik, az előbbi jó, az utóbbi ígéretes eredménnyel. A saját ellátáson felül áru-termelési feladatot is meg kell oldanunk, erre a megye többcélú fásításai és erdőtelepítései, a nagykiterjedésű löszkopárok és a tengelici homok meliorációs tervei tartanak igényt. Mintegy három éve folyik az intenzív módszert jelentő gépi iskolázás évi 5—6 milliós nagyságban, kitűnő eredménnyel. Mint általában, ma a mi csemetektjeink is szegények lombcsemetében. Ennek megszüntetésére már a folyó évben hathatós intézkedést tettünk.

Erdőművelésünk sokrétű. A sík vidéken rendelkezésünkre állnak mindazok a gépek, gépsorok, amelyeket ma a szakmában elérhetőnek tartunk, s ennek eredményeképpen sikerrel végezzük munkánkat. Itt a szakmai útkeresést lezártak tekintjük. A dombvidéki erdőművelésünk gondoljai lényegesen sokrétűbbek. Kis volument — 15—20%-ot — képvisel a természetes felújítás, így a mester-séges erdősítések nagy élőmunka igénye a legnagyobb gondunk. Az erdősítések ápolása az immár üzemi méretű vegyszeres légi permetezéssel eredményes.

A vadgazdálkodás a vállalat jellegéből adódóan ehelyütt fő ágazati tevékenység. Meggyőződéssel valljuk, hogy a fatermesztés célja és módszere a vadgazdálkodás érdekeivel összehangolható, erre területünk évszázados gyakorlata időtálló bizonyítékul szolgál.

A fahasználat módszereit, üzemi gyakorlatát az általánosan ismert és rendelkezésre álló eszközök határozzák meg. Döntően — mintegy 80%-ban — a tömelteti felkészítés folyik. Az e téren folyó műszaki fejlesztés a folyó évtől kezdődően a bemutatásra kerülő módszerekkel és eszközökkel történik, a szálfás anyagmozgatás irányában, a Pári Erdészetben. Jelentős szerepet szánunk a jövőben is még a dombvidéki tarvágásokban a vágástéri csörlős-szálfás anyagmozgatásnak, síkvidéken a hosszúfás kiszállításnak.

A faanyag zöme primér termékként kerül értékesítésre. Bízunk benne, hogy a farostlemezgyártásban a cser feldolgozásának megindulásával a legnagyobb volument képező alacsonyabbrendű választékainknak is elhelyezési területet találunk.

Fafeldolgozásunkban a szalagfűrészkes módszer ma már lényegében megszűnt. Összevont ipari üzemet hoztunk létre, rövid alapanyag feldolgozására alkalmas keretfűrészkes beállítással. Így a közel 20 000 m³ alapanyag feldolgozása két üzemből bonyolódik le. A választékok volumenében a parkettfríz és a palettaelem a legnagyobb. Ez évi gyártmányfejlesztési beruházásként üzembhelyeztünk mintegy 100 000 m²-es kapacitású parketta üzemet a megfelelő szárító egy-

séggel együtt. A fafeldolgozás ma is a legjövödelmezőbb üzemi tevékenységünk, s ezt mind tömegében, mind gazdaságosságában tovább növelni tervezzük.

Gazdaságunk nevét sajátos természeti adottsága, a „világhírű gyulai dámvad állomány” tette ismertté. Ez adja és tartja hosszú idő óta meg-megújulóan a világrekord lapátokat. A vadgazdálkodás, de az erdőgazdálkodás érdeke is egyaránt megkívánja, hogy ilyen kiemelt vadászati tevékenységhez megfelelő színvonalú vadföldgazdálkodást, takarmányozást is folytassunk. Ennek megfelelően közel 1000 kat. h.-on folyik vadgazdálkodási célú mezőgazdasági, illetve vadtakarmánytermesztés immár olyan hozammal, amely a mezőgazdasági üzemek szintjén is eredményesnek ítélnélhető.

Az elmondottak csak körvonalakban mutatják be gazdaságunkat abból az alkalomból, hogy a főhatóságunk és az Egyesület előlegezett bizalmából vendéglátói lehettünk a magyar erdészet immár hagyományként kialakult magas szintű szakmai programjának.

Dr. Fáy Mihály:

634.0.862.2.006.3(439) Mohács

A MOHÁCSI FAROSTLEMEZGYÁR FEJLESZTÉSI CÉLKITŰZÉSEI

Mohácson összpontosul az egész hazai farostlemezgyártó ipar. Itt a szigetelő típusú lemezek kivételével mindenfajta lemez gyártására lehetőség van.

A hazánkban 22 éves iparág az állandó fejlődés állapotában van. Ez szükséges is, mert a felhasználók az erős versenytársak (műanyagok stb.) ellenére is növekvő mennyiségben igénylik e terméket.

A Mohácsi Farostlemezgyárat 1951-ben alapították. Akkor az volt az elképzelés, hogy a fafeldolgozó gyárakban vertikális üzemmékként kis kapacitású üzemeket telepítenek a hulladékok feldolgozására. A kísérleti üzem bebizonyította a lágylombos fák felhasználhatóságát. Arra, az akkoriban erősen vitatott kérdésre is választ adott, hogy a farostlemez célszerűen és kiválóan alkalmazható különböző ipari célra, használati tárgyak készítéséhez és nem olyan anyag, amit kényszerűségből, a természetes fa hiánya miatt kell alkalmazni. A vertikális telepítendő üzemekkel kapcsolatos elképzelés tévesnek bizonyult, mert farostlemezeket gazdaságosan csak nagy kapacitású, jól gépesített, automatizált üzemekben lehet gyártani. A gyár építése 1955. november 21-én, a termelés 1959 áprilisában kezdődött a jelenleg is működő 1. sz. üzemben évi 10 000 m³ kapacitással. Ezt követte 1961 októberében évi 20 000 m³, majd 1967-ben 5000 m³-rel bővített 2. sz. üzem megindítása. 1972. évben a termelés 48 600 m³-re emelkedett. Ez évben újabb 60 000 m³ kapacitású kemény farostlemezgyártó üzembrésszel (5. sz. üzem) bővül a termelés. Ezzel összesen 108 000 m³ kemény farostlemez gyártása történhet Mohácson.

Az 1. és 2. sz. üzemekben nyár, fűz, fenyő farostfa és fenyő szélezési hulladék feldolgozása történik. A folyó évben üzembehelyezett 5. sz. üzem cser rostfa alkalmazására épült, mellette természetesen a fenyő és lágylombos fajták is felhasználhatók. Az alapanyagot kérgezés nélkül dolgozzák fel, ennek ellenére a gyártott lemezek minősége világszínvonalon áll. Egyaránt alkalmas hagyományos, vagy felületnemesítéssel való felhasználásra. A folyó évben befejeződő rekonstrukció után a gyár mintegy félmillió ürm. fát fog évente feldolgozni. Ebből várhatóan 250—260 ezer ürm. cser farostfa lehet.